

แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

GUIDANCE FOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS UNDER GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, ROI ET PROVINCE

พระสายสิทธิ์ สิทธิโท (สารโท)

นิสิตสาขาพุทธบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

Phra Saisitti Siddhito (Sarato)

Mahachulalongkorn Buddhist University, Loei Religious College
Corresponding Author E-mail: saisitti.sa@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) จำนวน 9 รูป ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร การศึกษา จำนวน 3 รูป/คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนักวิชาการการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 3 รูป/คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (In – dept interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ (1) โรงเรียนขาดสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีการเรียน การสอนที่ทันสมัย (2) ครูรับผิดชอบงานสอนมากเกินไป (3) ผู้เรียนไม่สนใจที่จะมาเรียน มีแนวทางแก้ไข ดังนี้ (1) ควรมีการทำข้อตกลงวิชาการกับสถาบันระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอน (2) ควรจัดประชุม อบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับครูและบุคลากรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (3) จัดสรรงบประมาณสำหรับในการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (4) ควรมีการออกแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจจากการใช้ เทคโนโลยี

2. ด้านงานงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ งบประมาณไม่เพียงพอกับการบริหาร มี แนวทางแก้ไข ดังนี้ (1) ควรมีการระดมเงินเพิ่มเติมจากชุมชน (2) ควรมีการหาเจ้าภาพการให้ทุนการศึกษา ตลอดการเล่าเรียน (3) ควรมีการระดมทุนเฉพาะเรื่อง เช่น การระดมทุนเพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

3. ด้านงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ (1) ความมั่นคงในหน้าที่การงาน (2) ขาดขวัญและ กำลังใจในการทำงาน มีแนวทางแก้ไข ดังนี้ (1) ควรมีสวัสดิการแก่ครู บุคลากร และจัดค่าตอบแทนให้

เหมาะสม (2) ควรมีงบประมาณพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน (3) ควรแยกเงินเดือนครู กับงบประมาณอื่นให้ชัดเจน

4. ด้านงานบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ (1) คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีล้ำสมัย (2) การมีส่วนร่วมของชุมชนมีน้อย (3) การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ มีแนวทางแก้ไข ดังนี้ (1) ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดคอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย (2) การเปิดตัวโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักของชุมชน (3) ควรมีการพัฒนาผู้บริหารและกระบวนการบริหารทั้งในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา; โรงเรียนพระปริยัติธรรม; การจัดการเรียนการสอน;

Abstract

The objective of the qualitative research article was to study the guidance for the educational administration of Phrapariyattidhamma Schools under General Education Department, Roi Et province. The in-depth interview was utilized to collect qualitative data from nine key informants, and analyzed through the content analysis.

The research results were as follows:

1) In terms of the academic aspect, the results revealed that the problems were (1) the school's lack of instructional media, equipment, and modern teaching technology, (2) the teacher's responsibility for more tasks (3) the students' lack of attention to study. There were solutions as follows: (1) There should be an academic agreement with higher education institutions for the development of teaching and learning. (2) There should be a training meeting and workshop for teachers and personnel in all groups of learning subjects. (3) The budget should be allocated for procurement of materials and computer-aided instruction. (4) There should be an attractive teaching and learning design based on the technological utilization.

2) In terms of the budgeting, the results showed that the problem was the budget insufficiency for the administration. There were solutions as follows: (1) There should be more funding from the community. (2) There should be more scholarship providers throughout the semester, etc.

3) In terms of the personnel, the results of the research were found that the problems were (1) job security and (2) lack of work morale. There were solutions as follows: (1) There should be welfare for teachers, personnel and appropriate remuneration. (2) There should be a budget for personnel development of the school (3) The teachers' salaries should be clearly distributed from other budgets.

4) In terms of the general management, the results showed that the problems were: (1) computers and technology were outdated, (2) there was little participation in the community, (3) lack of efficiency in management. There are solutions as follows: (1) The budget should be allocated for procurement of computers and modern technology systems. (2) The school launches to be known to the community; (3) administrators and administrative processes should be developed both in school and between the school and the provincial Buddhism office.

Keywords: development guideline; Phrapariyattidhamma School; Educational Administration;

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมในการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2550 : 1)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภายใต้การสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอันประกอบด้วยวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระโดยมีกระบวนการบริหารโรงเรียนครอบคลุมงานทั้ง 4 คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และเพื่อตอบสนองนโยบายแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งการศึกษาที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน โดยพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2561 : 55)

การบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นการจัดการศึกษาตามสภาพจริง โดยมีพระภิกษุเป็นผู้มีอำนาจบริหารจัดการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน บูรณาการกับศาสตร์พระพุทธศาสนา จัดการเรียนการสอนวิชาทางโลกและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าด้วยกัน ผู้เรียนคือพระภิกษุสามเณรเป็นส่วนใหญ่ การบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กรมีความน่าเชื่อถือตามนโยบายรัฐบาล พล.เอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา คือ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยนำแนวคิดยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 เข้ามาบริหารจัดการ “การปฏิรูปการศึกษา” จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับ ทุกภาคส่วน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ และจะสำเร็จได้ก็ต้องด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรับกับความท้าทายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) จำนวน 9 รูป ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 รูป/คน
2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนักวิชาการการศึกษา จำนวน 3 คน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 3 รูป/คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (In – dept interview)

ผลการวิจัย

ปัญหาการและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัญหา

1. ด้านงานวิชาการ

1. โรงเรียนขาดสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ทันสมัย
2. ครูรับผิดชอบงานสอนมากเกินไป
3. ผู้เรียนไม่สนใจที่จะมาเรียน

แนวทางแก้ไข

1. ควรมีการทำข้อตกลงวิชาการกับสถาบันระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอน
2. ควรจัดประชุมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับครูและ

บุคลากรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. จัดสรรงบประมาณสำหรับในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

4. ควรมีการออกแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจจากการใช้เทคโนโลยี

ปัญหา

2. ด้านงานงบประมาณ

1. งบประมาณไม่เพียงพอกับการบริหาร

แนวทางแก้ไข

1. ควรมีการระดมเงินเพิ่มเติมจากชุมชน
2. ควรมีการหาเจ้าภาพการให้ทุนการศึกษาตลอดการเล่าเรียน
3. ควรมีการระดมทุนเฉพาะเรื่อง เช่น การระดมทุนเพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

ปัญหา

3. ด้านงานบุคคล

1. ความมั่นคงในหน้าที่การงาน

2. ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน

แนวทางแก้ไข

1. ควรมีสวัสดิการแก่ครู บุคลากร และจัดค่าตอบแทนให้เหมาะสม
2. ควรมีงบประมาณพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน
3. ควรแยกเงินเดือนครู กับงบประมาณอื่นให้ชัดเจน

ปัญหา

4. ด้านงานบริหารทั่วไป

1. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีล้าสมัย

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนมีน้อย

3. การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ

แนวทางแก้ไข

1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดคอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. การเปิดตัวโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักของชุมชน
3. ควรมีการพัฒนาผู้บริหารและกระบวนการบริหารทั้งในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ 1. โรงเรียนขาดสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีการเรียน การสอนที่ทันสมัย 2. ครูรับผิดชอบงานสอนมากเกินไป 3. ผู้เรียนไม่สนใจที่จะมาเรียน มีแนวทางแก้ไข ดังนี้ 1. ควรมีการทำข้อตกลงวิชาการกับสถาบันระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอน 2. ควรจัดประชุม อบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับครูและบุคลากรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3. จัดสรรงบประมาณสำหรับในการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 4. ควรมีการออกแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจจากการใช้ เทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการศึกษากายใต้แนวคิดประเทศไทย 4.0 ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ เทคโนโลยีในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน จึงจำเป็นต้องมีโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกใน การเรียนการสอนทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในการใช้งาน ดังที่ สุวิทย์ ฝ่ายสงค์ และ สิริธร สิ้นจินดาวงศ์ (2561: 90) ได้เสนอแนะว่าการพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก สามัญศึกษา ยังมีหลายปัจจัยที่ควรศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำขบวนการมาพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้ก้าว ทันยุคไทยแลนด์ 4.0 และทศวรรษที่ 21

2. ด้านงานงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ งบประมาณไม่เพียงพอกับการบริหาร มี แนวทางแก้ไข ดังนี้ 1. ควรมีการระดมเงินเพิ่มเติมจากชุมชน 2. ควรมีการหาเจ้าภาพการให้ทุนการศึกษา ตลอดจนการเล่าเรียน 3. ควรมีการระดมทุนเฉพาะเรื่อง เช่น การระดมทุนเพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งนี้เพราะงบประมาณของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม มีงบประมาณไม่ แน่นนอน ต้องอาศัยการเรียไรสนับสนุนจากความร่วมมือร่วมใจ ความศรัทธา ของประชาชน โดยเฉพาะคนใน พื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณะ เลิศวิชานันท์ และคนอื่น ๆ (2553) พบว่า การบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำ และเสนอของบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบติดตามประเมินผล รายงานผลการใช้ เงิน และผลการดำเนินงาน และด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ คือ (1) ด้านการจัดสรรงบประมาณ (2) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ (3) ด้านการตรวจสอบติดตามประเมินผลรายงานผลการใช้เงินและ ผลการดำเนินงาน และ (4) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

3. ด้านงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ 1. ความมั่นคงในหน้าที่การงาน 2. ขาดขวัญและ กำลังใจในการทำงาน มีแนวทางแก้ไข ดังนี้ 1. ควรมีสวัสดิการแก่ครู บุคลากร และจัดค่าตอบแทนให้เหมาะสม 2. ควรมีงบประมาณพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน 3. ควรแยกเงินเดือนครู กับงบประมาณอื่นให้ชัดเจน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูและบุคลากรได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าวุฒิการศึกษา มีสภาพที่ไม่ชัดเจน ไม่มีความ มั่นคงในวิชาชีพเป็นผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องขององค์ความรู้ที่จะถ่ายทอดให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพรพรรณ อินทรประเสริฐ (2550: 75) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารงานด้านบุคคลใน สถานศึกษามีความสำคัญมาก เนื่องจากบุคลากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการบริหาร ในกระบวนการบริหาร การศึกษาจึงได้กำหนดให้การบริหารงานด้านบุคลากรเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารทั้งนี้ เพื่อให้

หน่วยงานสามารถดึงดูดและบำรุงรักษาคนดี มีความรู้ความสามารถไว้ในหน่วยงานให้มากที่สุดและนานที่สุดเท่าที่หน่วยงานต้องการ จึงอาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลเป็นปัจจัยหลักที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน

4. ด้านงานบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา คือ 1. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีล้ำสมัย 2. การมีส่วนร่วมของชุมชนมีน้อย 3. การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ มีแนวทางแก้ไข ดังนี้ 1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดคอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย 2. การเปิดตัวโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักของชุมชน 3. ควรมีการพัฒนาผู้บริหารและกระบวนการบริหารทั้งในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การวางแผนการพัฒนาระยะยาวจำเป็นต้องอาศัยหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาร่วมมือกัน ทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เป็นสายบังคับบัญชา องค์กรของสงฆ์ และตลอดจนถึงองค์กรเอกชน และประชาชนทั่วไปในชุมชน สอดคล้องกับด้านบริหารงานทั่วไป แนวทางพัฒนา คือ ส่งเสริมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การประชาสัมพันธ์การศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ที่สร้างขึ้นภายในวัดนั้น เป็นการบอกข่าวการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน และเป็นการสร้างเสริมความสัมพันธ์เพื่อให้คน ในชุมชนได้มีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างโรงเรียนกับประชาชนร่วมมือกันในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านงานวิชาการ ควรมีการทำข้อตกลงวิชาการกับสถาบันระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอน ควรจัดประชุมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับครูและบุคลากรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และควรมีการออกแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจจากการใช้เทคโนโลยี

2. ด้านงานงบประมาณ ควรมีการระดมเงินเพิ่มเติมจากชุมชน ควรมีการหาเจ้าภาพการให้ทุนการศึกษาตลอดการเล่าเรียน และควรมีการระดมทุนเฉพาะเรื่อง เช่น การระดมทุนเพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

3. ด้านงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ควรมีสวัสดิการแก่ครู บุคลากร และจัดค่าตอบแทนให้เหมาะสม ควรมีงบประมาณพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน และควรแยกเงินเดือนครู กับงบประมาณอื่นให้ชัดเจน

4. ด้านงานบริหารทั่วไป ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดคอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ควรมีการเปิดตัวโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักของชุมชน และควรมีการพัฒนาผู้บริหารและกระบวนการบริหารทั้งในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะการสอนของครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

องค์ความรู้ที่ได้

แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้ 1. ควรมีการทำข้อตกลงวิชาการกับสถาบันระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอน 2. ควรจัดประชุมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับครูและบุคลากรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3. จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 4. ควรมีการออกแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจจากการใช้เทคโนโลยี 5. ควรมีการระดมเงินเพิ่มเติมจากชุมชน 6. ควรมีการทำเจ้าภาพการให้ทุนการศึกษาตลอดการเล่าเรียน 7. ควรมีการระดมทุนเฉพาะเรื่อง เช่น การระดมทุนเพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น 8. ควรมีสวัสดิการแก่ครู บุคลากร และจัดค่าตอบแทนให้เหมาะสม 9. ควรมีงบประมาณพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน 10. ควรแยกเงินเดือนครู กับงบประมาณอื่นให้ชัดเจน 11. ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดคอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย 12. การเปิดตัวโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักของชุมชน และ 13. ควรมีการพัฒนาผู้บริหารและกระบวนการบริหารทั้งในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณะ เลิศวิชานันท์ และคณะ. (2553). การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. ปทุมธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
- พระกฤษณะ อุ่นเรือน. (2558). แนวทางพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมในเขตอำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร. การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 2 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 455 – 464.
- พรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2550). องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิทย์ ฝ่ายสงค์ และ สิรินคร สิ้นจินดาวงศ์. (2561). โรงเรียนพระปริยัติธรรม ยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร. 1(1) (มกราคม-มิถุนายน). 80 – 92.

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2550). แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: กองพุทธศาสนศึกษา ฝ่าย
การศึกษาพระปริยัติธรรม.